

Andragende fra H. P. Madsen om Statsunderstøttelse til Udgivelsen af et Skrift om det af ham patenterede Patentblodfoder og Fedepulver.

Ved Folketingsmanden for Viborg Amts 4de Valgkreds (R. Hansen) er modtaget et Andragende fra Sognepræsten og et Udvalg af Beboere i Torup Sogn, Middelsom Herred, om Statstilskud til Opførelse af et Kapel og Anbringelse af en Klokke paa Torup Kirkegaard.

Ved Folketingsmanden for Thisted Amts 2den Valgkreds (Andersen-Nygaard) er modtaget et Andragende fra fhv. Stationsbud ved Statsbanerne J. C. Larsen om Pensionstillæg samt midlertidig Understøttelse.

Disse Andragender ville blive tilstillede Finansudvalget.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Forandring i Loven af 28de Maj 1880 angaaende Oprettelsen af tvende Kreditforeninger for Ejere af mindre Ejendomme paa Landet, jfr. Lov af 12te Maj 1882.

(Lovforslaget findes i Tillæg A.)

Sagen sattes under Forhandling.

Jens Busk: Jeg vil begynde mine Udtalelser med at udtale min Tak til den ærede Indenrigsminister for, at han er kommen med dette Forslag. Vi ere jo saa heldigt stillede i den jydsk Husmandskreditforening, at Repræsentantskabets Formand er den nuværende Kultusminister, og det Forslag, der her foreligger, er fremkommet efter Initiativ af Repræsentantskabet og Bestyrelsen i denne Forening og gaar ud paa at give nogle Lempelser. Vi have naturligvis haft en væsentlig Støtte i vor Formand, den ærede Kultusminister, og den ærede Indenrigsminister har ogsaa været villig til at lytte til de Andragender, vi ere komne med.

Husmandskreditforeningerne, som jo bleve stiftede i Henhold til Loven af 28de Maj 1880, have navnlig for Jyllands Vedkommende antaget meget store Dimensioner. Vi ere i dette Øjeblik nær ved, at der er 40,000 jydsk Husmænd, der ere i Husmandskreditforeningen, og vi ere

oppe paa en Laanesum af omtrent en 40,000 Kr. Vi have nu i 1ste Afdeling en Reservefond paa over 1,200,000 Kr., og i 2den Afdeling tror jeg den nærmer sig til 300,000 Kr., saa det bliver en Reservefond paa henimod et Par Millioner. Dette viser, at den Lov, vi i sin Tid fik om Husmandskreditforeningerne, har slaaet meget godt an i Jylland, vistnok ogsaa til Dels paa Øerne, men der ere Samfundsforholdene maaske lidt anderledes, og jeg tror ogsaa, at en af Grundene til, at de ere lidt anderledes, er den, at vi Jyder, som jo altid ere blevne forfordelte, i gamle Dage havde det saaledes, at alle offentlige Penge kunde nok faa Lov til at gaa til Øboerne, men vi Jyder kunde sjældent faa noget, og det har maaske bidraget til, at Trangen ikke har været saa stærk paa Øerne. Det ved jeg nu ikke, men i alt Fald har denne Sag slaaet godt an i Jylland. Nu forelægges der her et Forslag om at give yderligere Begunstigelser. Loven af 1880 er allerede paa et enkelt væsentligt Punkt bleven ændret senere. I Begyndelsen kunde man kun laane til en Vurderingssum af 4,000 Kr. Denne Grænse blev sat op til 6,000. Nu er der som sagt i denne Lov, som bestaar af 2 Paragraffer, forlangt et Par Smaabegunstigelser endnu, hvilke jeg skal nævne ganske kort, da de ere saa naturlige og selvfølgelige, at jeg tænker, der ikke er et eneste Menneske her i Tinget, der kan have noget derimod.

Da vi i sin Tid behandlede Husmandskreditforeningsloven, var der, tror jeg, kun en eneste Højremænd, der talte og stemte imod den; det var det daværende Medlem fra Fredensborg, saa Husmandskreditforenings-sagen har altid haft stor Velvillie hos en stor Del Højremænd. Den første Paragraf gaar ud paa, at de, der have en Ejendom, som er over 6,000 Kr. værd, men allerede ere i Foreningen, skulle kunne faa yderligere Laan i Foreningen, dog ikke over 3,000 Kr. Forholdet er jo, som Loven er i Øjeblikket dette, at ingen Ejer af en Ejendom, som kan vurderes højere end til 6,000 Kr., kan blive Medlem i Foreningen. Men nu sker det tit og ofte, og da navnlig i Jylland ude i Hedeegnene paa de Steder, hvor der dyrkes stærkt op, at en Husmand kommer og vil laane i sin Ejendom, der til Dels er et Stykke uopdyrket Jord, og at Ejendommen som Følge deraf ikke bliver vurderet til mere end 2, 4 eller 5,000 Kr. Dersom Ejendommen bliver vurderet til 5,000 Kr., kan han, da han kun kan faa Halvdelen, kun faa 2,500 Kr. Men nu sker det ofte, at en saadan Mand